

ИСТРАЖИВАЊЕ О ПУНОЉЕТНОМ ЛИЦУ ПРЕМА КОМЕ ЈЕ ЗАВРШЕН ИЗВЈЕШТАЈ О ПОЧИЊЕЊУ КРИВИЧНОГ ДЈЕЛА

ПРАВНИ ОСНОВ

У складу са Законом о званичној статистици „Службени гласник Републике Српске“, бр. 85/03 и Одлуци Народне скупштине Републике Српске о усвајању статистичког програма 2013-2017, 01-1901/12, „Службени гласник Републике Српске“, бр. 120/12 спроводи истраживање: О пунољетном лицу према коме је завршен извјештај о почињењу кривичног дјела (образац СК-1)

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај статистичког истраживања

Циљ истраживања је прикупљање података о лицима према којима је завршен извјештај о почињењу кривичног дјела, а који су важан инструмент за праћење криминалитета као друштвено негативне појаве. Криминалитет у смислу овог истраживања обухвата појаву од подношења пријаве за учињено кривично дјело до правноснажног окончања поступка од стране надлежног органа. Подаци прикупљени у овом истраживању пружају обавјештења о учиниоцу, кривичном дјелу, процесним фазама, врсти одлуке, трајању притвора и трајању поступка.

Извјештајне јединице, јединице посматрања

Извјештајне јединице које попуњавају и достављају статистичке обрасце су: надлежна окружна тужилаштва и специјално тужилаштво.

Образац СК-1 – Упитник за пунољетно лице према коме је завршен извјештај о почињењу кривичног дјела попуњава се у тренутку када је тужилац/замјеник у спису констатовао да је коначно завршен поступак одлуком којом се: истрага не спроводи, истрага се прекида, обуставља или се подноси оптужница.

Јединица посматрања је пунољетни учинилац кривичног дјела.

Под појмом „пунољетни учинилац кривичног дјела“ подразумијева се учинилац кривичног дјела који је у вријеме извршења дјела имао навршених 18 година живота, а кривично дјело је учинио као извршилац, саизвршилац, подстрекач или помагач.

Ако је једно лице учинило више кривичних дјела у стицају, прати се само најтеже кривично дјело.

Као „најтеже кривично дјело“ сматра се оно кривично дјело за које је законом прописана најтежа казна. Ако је за два или више дјела у стицају прописана иста врста и висина казне, најтежим дјелом сматра се дјело које је тужилац/замјеник означио као такво.

Када је више лица учествовало у извршењу једног кривичног дјела, сваки учесник сматра се јединицом посматрања, те се исто дјело евидентира код сваког учесника.

У случајевима када је извршено кривично дјело, а учинилац је остао непознат, усвојен је принцип: једна кривична пријава – једно лице као непознати учинилац. Сматра се да је јединица посматрања учинилац кога је немогуће идентификовати, јер се не располаже личним подацима.

У овом случају, дају се само подаци који су у вези са кривичним дјелом и кривичним поступком. Образац се попуњава по истеку једне године од дана подношења кривичне пријаве.

Обухват истраживања

Статистичким истраживањима обухватају се сви учиниоци кривичних дјела (укључујући и

кривична дјела извршена од непознатих учинилаца) против којих је поднијета пријава надлежном окружном или специјалном тужилаштву и према којима је вођен и окончан законом утврђени поступак.

Истраживањима је обухваћено кривично законодавство, при чему се подразумевају све кривично-правне одредбе садржане у кривичним законима. Исто тако, обухваћен је поступак свих надлежних окружних или специјалног тужилаштва.

Метод, вријеме и извори за прикупљање података

Вријеме посматрања је календарска година. Периодика истраживања је годишња, с тим да се подаци прикупљају мјесечно. Метод прикупљања података је извјештајни и за прву фазу поступка код тужилаштва, као извјештајних јединица, проводи се путем образаца СК-1. Попуњавање образаца врши се у моменту окончања поступка. Основни извори из којих се преузимају подаци су коначне одлуке тужилаштва.

Републички завод за статистику РС прописује методологију за спровођење истраживања; праве се обрасци и методолошка упутства и достављају извјештајним јединицама (тужилаштвима). Попуњени обрасци враћају се Републичком заводу за статистику РС, где се врши контрола обухвата и тачности података, шифрирање, логичка и рачунска контрола. На крају се објављују резултати истраживања.

Обавеза заштите индивидуалних података

Подаци добијени од тужилаштва о пријављеним пунољетним учиниоцима кривичних дјела, представљају службену тајну и не могу се појединачно објављивати. Корисницима могу бити доступни само подаци агрегирани на одређеним класификационим нивоима.

Списак и дефиниције основних обиљежја – индикатора

Кривично дјело је противправно дјело којим се повријеђују или угрожавају заштићене вриједности и које је, због своје опасности, у закону одређено као кривично дјело и за њега прописана кривична санкција. (члан 7. Кривичног закона Републике Српске 49/03).

Као „*пријављено лице–познати учинилац*“ сматра се пунољетни учинилац кривичног дјела против кога су поступак по кривичној пријави и претходни поступак завршени одлуком о: неспровођењу истраге, прекидању и обустави истраге или подношењем оптужнице.

Као „*пријављено лице–непознати учинилац*“ сматра се непознато лице – учинилац кривичног дјела против кога је поднијета кривична пријава тужилаштву за учињено кривично дјело, а учинилац и по истеку године дана није откривен.

Под појмом „*врста одлуке*“ подразумева се одлука тужилаштва којом је поступак по кривичној пријави окончан.

Подаци „*о учиниоцу кривичног дјела*“ односе се на лична обиљежја која је учинилац имао у вријеме извршења кривичног дјела.

Подаци о кривичном дјелу: назив дјела, члан, став, тачка и веза с другим кривичним дјелима примјењеног кривичног закона прикупљају се на основу одлуке тужилаштва и детаљно се обрађују.

Ниво репрезентативности података

Подаци о криминалитету пунољетних лица, добијени на основу статистичког истраживања спроведеног путем обрасца СК-1, објављују се на нивоу Републике Српске.

Обавезност давања података

Обавеза давања података темељи се на Закону о статистици „Службени гласник Републике Српске“, бр. 85/03 и Одлуци Народне скупштине Републике Српске о усвајању статистичког програма 2013-2017, 01-1901/12, „Службени гласник Републике Српске“, бр. 120/12.